

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

I. Επί του ερωτήματος.

Μου ζητήθηκε να γνωμοδοτήσω, εάν η διάταξη του άρθρου 25 του Ν.4354/2015, σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση που ο υπάλληλος επιστρέφει στα καθήκοντα του μετά την θέση του σε διαθεσιμότητα με υπαιτιότητα της υπηρεσίας, δικαιούται το σύνολο των αποδοχών του για το διάστημα αυτό, τυγχάνει εφαρμογής και στην περίπτωση των υπαλλήλων (Δημοτικών Αστυνομικών και Σχολικών Φυλάκων, που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα με τις διατάξεις του Ν.4172/2013), οι οποίοι κατά το διάστημα, που τελούσαν σε κατάσταση διαθεσιμότητας ελάμβαναν το 75% των αποδοχών τους;

1

II. Επί των εφαρμοστέων διατάξεων.

Το άρθρο 25 του Ν.4354/2015 ορίζει: «3. Ο υπάλληλος κατά τη διάρκεια θέσης σε διαθεσιμότητα δικαιούται τα τρία τέταρτα (3/4) των αποδοχών του, πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Ο χρόνος διαθεσιμότητας δεν λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη. [...] 5. Υπάλληλος, ο οποίος επανέρχεται από την κατάσταση της διαθεσιμότητας ή της αργίας ή λόγω πλάνης σχετικά με το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα στα καθήκοντά του δικαιούται πλήρεις αποδοχές από την εκ νέου ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων του. Στην περίπτωση που από οικείες διατάξεις, προβλέπεται επιστροφή αποδοχών για την περίοδο που ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία, αυτή δεν δύναται να περιλαμβάνει αποδοχές που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Στην περίπτωση που ο υπάλληλος επιστρέφει στα καθήκοντά του μετά από τη θέση του σε διαθεσιμότητα με υπαιτιότητα της Υπηρεσίας, για το διάστημα αυτό καταβάλλεται το σύνολο των αποδοχών του».

Στην υπ' αριθμ. πρωτ.: 2/2015/ΔΕΠ/5-1-2016 Εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών, αναφέρεται: «Με την παρ.5 προβλέπεται, ότι υπάλληλος, ο οποίος επανέρχεται από την κατάσταση της διαθεσιμότητας ή της αργίας ή λόγω πλάνης σχετικά με το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα στα καθήκοντα του δικαιούται πλήρεις αποδοχές από την εκ νέου ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων του. [...] Στην περίπτωση, που ο υπάλληλος επιστρέφει στα καθήκοντα του μετά από την θέση του σε διαθεσιμότητα με υπαιτιότητα της υπηρεσίας για το διάστημα αυτό καταβάλλεται το σύνολο των αποδοχών του».

Με το άρθρο 80 του Ν.4172/2013 προβλέφθηκε η θέση σε διαθεσιμότητα των Σχολικών Φυλάκων ενώ με το άρθρο 81 προβλέφθηκε η κατάργηση του θεσμού της Δημοτικής Αστυνομίας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 80 προέβλεπε: «1. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται στους δήμους οι θέσεις της ειδικότητας Σχολικών Φυλάκων ανεξαρτήτως κατηγορίας εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Οι υπάλληλοι, των οποίων οι θέσεις καταργούνται και εφόσον κατείχαν τις θέσεις αυτές την 9η Ιουλίου 2013, τίθενται σε διαθεσιμότητα σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 του ν. 4093/2012 (Α` 222), όπως ισχύει. Οποιαδήποτε μετάταξη των ανωτέρω υπαλλήλων που τίθενται σε διαθεσιμότητα έλαβε χώρα μετά την 9η Ιουλίου 2013 είναι αυτοδικαίως άκυρη»

2

Το άρθρο 81 του ίδιου ως άνω Νόμου προέβλεπε: «1. Από την 23η.9.2013 καταργούνται στους δήμους οι θέσεις του κλάδου ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας και ΥΕ Δημοτικής Αστυνομίας. Οι υπάλληλοι, των οποίων οι θέσεις καταργούνται, και εφόσον κατείχαν τις θέσεις αυτές την 9η Ιουλίου 2013, εντάσσονται στο πρόγραμμα κινητικότητας, σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 του Ν.4093/2012 (Α`222). Οποιαδήποτε μετάταξη των ανωτέρω υπαλλήλων που εντάσσονται στο πρόγραμμα κινητικότητας έλαβε χώρα μετά την 9η Ιουλίου 2013 είναι αυτοδικαίως άκυρη».

Με τις διατάξεις των άρθρων 18, παρ.1γ, 21 παρ.1 και 21^Α του Ν.4325/2015 προβλέφθηκε: «18.1 γ) Επανασυστήνεται η ειδικότητα των Σχολικών Φυλάκων, όπως και οι θέσεις σχολικών φυλάκων που

καταργήθηκαν δυνάμει του άρθρου 80 του Ν. 4172/2013 (Α` 167)», «21:1. Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται ο θεσμός της διαθεσιμότητας του Κεφαλαίου Ζ.2 του Ν.4093/2012 (Α` 222) και των άρθρων 80, 81, 82, 90, 91 και 93 του Ν.4172/2013 (Α` 167).....» «21Α Η επαναφορά του προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού πραγματοποιείται στο πλαίσιο του γενικού προγραμματισμού προσλήψεων κάθε έτους, όπως αυτός καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις".

Αντίστοιχα, με το άρθρο 19, παρ.1Α του ίδιου ως άνω Νόμου, ορίστηκε: «α) Καταργούνται στην Ελληνική Αστυνομία οι θέσεις των πρώην δημοτικών αστυνομικών που συστάθηκαν με την υπ' αριθμ. 6000/2/5250/8-π` από 12.12.2014 απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού/Α.Ε.Α. (Β` 3595) και επανασυστήνονται αυτοδικαίως οι θέσεις και οι κλάδοι ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας και ΥΕ Δημοτικής Αστυνομίας, που είχαν καταργηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 81 του Ν.4172/2013 (Α` 167)».

Οι διατάξεις των άρθρου 18, 19, 20 και 21 του Ν.4325/2015 αποσκοπούσαν, όπως εξάλλου προκύπτει και από την ίδια την Αιτιολογική Έκθεση του ως άνω Νόμου, στην αποκατάσταση αδικιών, που είχαν επέλθει εις βάρος των υπαλλήλων, που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4172/2013. Η ως άνω αιτιολογική έκθεση αναφέρει: «[...] Το Κεφάλαιο 4 «Αποκατάσταση αδικιών-Επαναφορά Προσωπικού-Κινητικότητα» επανασυστήνει υπηρεσίες και κλάδους που είχαν καταργηθεί, χωρίς να έχει προηγηθεί διαδικασία αξιολόγησης, και το προσωπικό που τους στελέχωνε. Καθιερώνει επίσης μία διαδικασία κινητικότητας, ούτως ώστε να καλύπτονται οι άμεσες ανάγκες του Δημοσίου, τόσο από το προσωπικό αυτό, όσο και από αδιόριστους επιτυχόντες του Α.Σ.Ε.Π.. [...] Οι διατάξεις του Κεφαλαίου 4 αποκαθιστούν αδικίες, [...] Καταργείται ο θεσμός της διαθεσιμότητας του Ν.4172/2013 (Α` 167) και επανασυστήνονται οι υπηρεσίες που καταργήθηκαν, σε εφαρμογή μνημονιακών υποχρεώσεων, χωρίς προετοιμασία, χωρίς μελέτη και χωρίς αξιολόγηση δομών και προσωπικού. Στο πλαίσιο αυτό είχε καταργηθεί η Δημοτική Αστυνομία, υπηρεσία ιδιαίτερα χρήσιμη για

την καθημερινή ζωή των πολιτών, η οποία προσπόριζε σημαντικά οικονομικά έσοδα στους Δήμους, αλλά και 46 ειδικότητες καθηγητών της Τεχνικής Εκπαίδευσης, οι οποίες απορροφούσαν το 23% των εγγεγραμμένων στα ΕΠΑΛ και το 56% των εγγεγραμμένων στις ΕΠΑΣ. Αυτό ήταν μια μορφή συγκαλυμμένης ιδιωτικοποίησης, εφόσον οι χιλιάδες αυτοί μαθητές εξωθήθηκαν να εγγραφούν στα αντίστοιχης ειδικότητας ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. Με τις διατάξεις του Νομοσχεδίου επανασυστήνονται οι υπηρεσίες αυτές, προς εξυπηρέτηση του Δημοσίου συμφέροντος και επανέρχεται στις παλαιές θέσεις του το προσωπικό, εκτός εάν επιλέξει, μέσω της νέας κινητικότητας, κάποια άλλη θέση από αυτές που αντιμετωπίζουν άμεσες ανάγκες της διοίκησης. [...] Με τις διατάξεις του άρθρου 17 ρυθμίζεται η επαναφορά του προσωπικού κατά περίπτωση (προσωπικό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που εξαιρέθηκε ή μετατάχθηκε βάσει οριστικών πινάκων, υπάλληλοι που περιλαμβάνονται σε προσωρινούς ή τελικούς πίνακες των ανακοινώσεων του τέως Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, υπάλληλοι οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στους οριστικούς πίνακες διάθεσης της Πρόσκλησης του άρθρου 15 του σχεδίου Νόμου ή που δεν συμμετείχαν σε αυτή. Το προσωπικό αυτό επανέρχεται κατόπιν αίτησής του στο Υπουργείο που υπαγόταν οργανικά ή στο Νομικό Πρόσωπο εποπτείας του σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις με πράξη του οικείου Υπουργού. Με τις διατάξεις του άρθρου 18 επανασυστήνονται οι ειδικότητες και κλάδοι του προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, του προσωπικού των Πανεπιστημίων και των Σχολικών Φυλάκων. Η επανασύσταση των κλάδων αυτών θεσμοθετείται για την άμεση πλήρωση αναγκών που έχουν ανακύψει μετά την κατάργηση των εν λόγω κλάδων. Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου οι θέσεις κατηγορίας ΥΕ, στις οποίες έχουν τοποθετηθεί υπάλληλοι της ειδικότητας των Σχολικών Φυλάκων κλάδου ΔΕ, δυνάμει οριστικών πινάκων, μετατρέπονται αυτοδίκαια σε προσωποπαγείς θέσεις κλάδου ΔΕ της ίδιας ειδικότητας».

Η άποψη, την οποία επικαλείται εγκύκλιος του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (2/37599/ΔΕΠ/8-6-2016) η οποία δέχεται, ότι δεν τίθεται θέμα υπαιτιότητας της υπηρεσίας, αφού εφήρμοσε

συγκεκριμένες διατάξεις Νόμου, δεν μπορεί να θεωρηθεί πειστική, αφού οι διατάξεις του Ν.4172/2013, ειδικά όσον αφορά στους Σχολικούς Φύλακες έχουν κριθεί από το σύνολο σχεδόν της Νομολογίας ως αντισυνταγματικές. Επιπροσθέτως, ο ίδιος ο νομοθέτης προέβλεψε την επάνοδο του ως άνω προσωπικού στις θέσεις εργασίας, τις οποίες κατείχε, απερίφραστα υιοθετώντας την άποψη, ότι η διαθεσιμότητα του εν λόγω προσωπικού, ήταν απολύτως εσφαλμένη.

III. Επί της ερμηνείας των ως άνω διατάξεων-Συμπέρασμα.

Με την διάταξη του άρθρου 25 του Ν.4354/2015 ρητώς προβλέπεται ότι το προσωπικό, που τέθηκε σε διαθεσιμότητα με υπαιτιότητα της υπηρεσίας του δικαιούται τις αποδοχές της θέσεως, που κατείχε για όσο διάστημα τελούσε σε κατάσταση διαθεσιμότητας. Η επιβληθείσα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4172/2013 διαθεσιμότητα των Σχολικών Φυλάκων και των Δημοτικών Αστυνομικών πέραν του γεγονότος, ότι ειδικά για την περίπτωση των Σχολικών Φυλάκων έχει πολλακίς κριθεί ως αντισυνταγματική, δεν οφείλονταν σε καμία περίπτωση σε πράξεις ή παραλείψεις των ιδίων των υπαλλήλων. Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο ο νομοθέτης θέσπισε τις διατάξεις του Ν.4325/2015 αποσκοπώντας να αποκαταστήσει την αδικία, που είχε συντελεστεί εις βάρος του προσωπικού αυτού.

5

Υπό την έννοια αυτή, το εν λόγω προσωπικό δικαιούται βάσει την γενικής διατάξεως του άρθρου 25 του Ν.4354/2015 να λάβει τις αποδοχές, που απώλεσε κατά το διάστημα, που τελούσε σε κατάσταση διαθεσιμότητας, χωρίς δική του υπαιτιότητα.

Παραμένω στην διάθεση σας για κάθε διευκρίνηση.

Με εκτίμηση,

Μαρία-Μαγδαληνή Τσίπρα
Δικηγόρος-Εργατολόγος Αθηνών